

in zanimive igre je res vredna, da jo posetijo vsi ljubitelji dramskih umetnosti. Začetek ob pol sedmih zvečer. Vstopnina običajna. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri g. Rudolfu Lukačiču na dan vpriizoritve od 8. ure zjutraj naprej. Na svidenje!

Laško. Lukeževa nedelja v Tremerjih. Znamenje, ki je daleč na okrog kazalo, da obhajajo Tremerčani Lukeževo nedeljo, je bil visok mlaj pri cerkvi, ki so ga postavili poštvovalni fantje. Poleg mlaja pa je bil letos tudi slavo-
lok, katerega so tremerska dekleta tako okusno okinčala. Iz nežnih rožic so naredila na njem napis in sicer orlovski pozdrav: Bog živi! To nedeljo so namreč hoteli vrli fantje na poseben način proslaviti: ustanovili so orlovsko odsek. Kot govornik je prišel za orlovsko stvar tako vneti g. dr. Godnič iz Celja. Odsek se naj krpko razvija v veselje Tremerčanom in v čast tremerskim Orlom!

Vojnik. Izobraževalno društvo Orel Vas vabi k prireditvi v nedeljo, dne 8. novembra. Predstavljalo se bo šalo-
igro »Čevljar« in burko »Mutasti muzikant.«

Tedenske novice.

Škoda po toči v okrajih Sv. Lenart in Maribor. Kakor je »Slovenski Gospodar« svoj čas poročal, je dne 22. jun. 1925 v 12 občinah okraja Sv. Lenart in v 6 občinah okraja Maribor levi breg toča uničila skoro vse pridele. Prav posebno hudo so bile prizadete občine Spodnji in Gornji Jerjavci ter še nekatere druge v okraju Sv. Lenart in občine v župniji Sv. Duh v okraju Maribor. Na prošnjo gg. županov sem takoj vložil s svojimi tovariši interpelacijo, v kateri sem zahteval od vlade pomoč. Po dolgem moledovanju je minister za kmetijstvo iz trimilijonskega sklada za škodo po toči, ki je določen za celo državo, dodelil mariborski oblasti 150.000 dinarjev. Vsled neprestanega dregeja poslancev Slovenske ljudske stranke je minister nato to svoto zvišal na 260.000 dinarjev, ali 1.040.000 K. Veliko županstvo je te dni dobilo tozadevni akt s pozivom, da se mora ta državna podpora pravično razdeliti med one, ki jim je toča napravila največ škode. Finančni minister g. dr. Stojadinovič pa mi je z dopisom št. 4743 z dne 2. okt. 1925 odgovoril, da je naročil davčnim oblastem v prizadetih krajih, da ustavijo eksekucije in gredo v najbolj prizadetih občinah ljudem na roko glede odpisa davka. Ali bodo naše oblasti to naročilo izpeljale, bomo videli. — Franjo Zebot.

Častnim občanom so imenovali občine Sv. Miklavž, Rogoza, Spodnje Hoče, Zgornje Hoče in Pohorje gerenta mariborskega okrajnega zastopa in mariborskega župana g. dr. Josipa Leskovarja vsled zasluga za zgraditev nove okrajne ceste od Sv. Miklavža do Pohorja in sploh za njegovo požrtvovalno delovanje za dobrobit občin.

Duhovniške vesti. Župnijo Marenberg je dobil kaplan od Sv. Križa pri Slatini č. g. Vajda Franc. — V torek, dne 20. t. m., je v bolnici v Murski Soboti umrl č. g. Janez Nepomuk Topolnik. Rojen je bil dne 9. maja 1872 v Banovcih pri Sv. Križu pri Ljutomeru, posvečen v duhovnika dne 25. julija 1897. Služil je kot kaplan v Kamnici, v Soštanju, na Vidmu pri Krškem in pri Kapeli. Od Kapele je leta 1912 odšel v pokoj, katerega je preživel na domu, pri svojem bratu Jožefu. Njegovo telo je bilo pripeljano dne 21. t. m. na dom in pokopano na domačem pokopališču dne 22. t. m. Bil je miroljuben človek. Naj počiva v miru!

Drzen roparski napad v Mariboru. Preteklo soboto se je dogodil v Mariboru v eni najživahnjših ulic predzen roparski napad. V Gosposki ulici ima gospa Scheidbach trgovino s knjigami in papirjem. Med knjigami ima neko dragoceno starinsko redkost, ki je vredna svojih 2000 dolarjev, ali 100.000 dinarjev. Pred par dnevi se je zanimal za to knjigo neki neznan mlad mož, toda radi previsoke cene je ni kupil. Ta mož je bil neki Oton Veber, agent velike nemške knjigarne, ki prodaja po Jugoslaviji neko zdravniško knjigo, katero je omenjena knjigarne založila. V soboto zvečer je okrog 6. ure hotela gospa Scheidbach knjigarno zapreti. V tem času v Gosposki ulici kar vrvi raznega občinstva. Ko je lastnica knjigarne že ugasnila luč, je stopil v trgovino Oton Veber z nekim drugim možem. Prijela sta gospo Scheidbach, jo zvezala ter ji zamašila usta. Preiskala sta nato celo trgovino, ne da bi našla knjigo, katero sta hotela odnesti. Blagajne in denarja se nista dotaknila. Čez kake pol ure sta se po brezuspešnem iskanju odstranila. Zvezano lastnico trgovine je rešil njen znanec, ki je slučajno šel mimo ter vstopil v odprto trgovino, hoteč govoriti z lastnico. Napad je bil takoj prijavljen policiji, ki je roparje izsledila v osebi že omenjenega Otona Veberja in njegovih agentov. Skupno so zaprli pet osumljencev.

Od vesele trgovine v bolnico. V Limbušu pri Mariboru je bil na trgatvi 25letni Anton Duh, uslužben pri pivovarni Celigi v Mariboru. Tam so ga Scherbaumovi uslužbenci klicali na korajžo. Korajžni Duh se je seveda spustil med nje, pri čemur je natal takšen preprič in pokolj, da je dobil Duh na glavi in na komolcu tri težke vbodljave z nožem. Po vsem životu je bil Duh tako stopen, da je obležal in so ga šele drugi dan našli na nekem škodnjem vsega v krvi in ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Požar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Na posestvu mariborskih bratov Reisman je izbruhnil požar iz doslej še neznanega vzroka. Šele čez dve uri je bila poklicana mariborska požarna bramba, ki je potem požar lokalizirala. Pogorel je svinjski hlev, streha hiše in deloma stiskalnica za grozdje. Škoda je precejšnja.

Ptujske novice. Cigani bi naj bili krivci. V soboto, dne 24. t. m., so vlomilci, baje ciganskega pokolenja, vlomili izločbena vrata na ptujski trgovini Rosenfeld. Ko so imeli enkrat odprta izločbena vrata, so se lotili izločbene šipe, izrezali v njo luknjo in se nato potegnili v prodajalno. Uamoviči so odnesli Rosenfeldu 9000 dinarjev gotovega

denarja, za 1000 dinarjev raznega blaga. — Brez voznika so se vrnili te dni v Ptuj mestni konji, ki so pod vodstvom hlapca Jazbeca vozili vino v Maribor. Ko so šli iskat hlapca, so ga našli v bližini Zlatoličja na cesti z zlomljenim tilnikom. Jazbec je gotovo na vozu zaspal, padel z voza in se smrtno ponesrečil. — Iz Drave so potegnili v Vukovcih pri Sv. Marku niže Ptuj dne 23. t. m. 17letnega mizarskega vajenca Alojzija Rudolfa iz Leskovca. Fant se je učil mizarskega pri ptujskem mojstru Miložiču. Karanje od strani predstojnikov je dečko tako zameril, da je dne 13. t. m. sam v Ptuj skočil v Dravo ter utonil.

Posestnik Vok v Strašnicah pri Pragerskem pogorel. Tri stavbe je uničil požar posestniku Voku v Strašnicah pri Pragerskem. Požar je gasila mariborska požarna bramba, a je bilo gašenje zelo težavno, ker ni bilo vode in so morali uporabiti gnojnico.

Velik požar na Koblju. V noči dne 22. t. m., ob 1/3. uri popoldne, je izbruhnil požar pri posestniku in trgovcu g. Jožefu Lešniku. Požar je popolnoma vse uničil, komaj so se rešili ljudje. Zgorela je ena krava in štiri velike svinje in vse blago. Škoda je zelo velika. Požar je povzročila, kakor sumijo, zlobna roka.

Poneverba na pošti. Zandarmerija je izročila ljutomerskemu sodišču poštarja Ferencu od Male Nedelje radi poneverbe denarja v četrtek, dne 22. t. m. Doslej so ugotovili na malonedelskem poštnem uradu primanjkljaj 80 tisoč dinarjev.

Na lovu ustrelil svojega svaka. V Veržeju se je doigrala predzadnja nedeljo radi nepredvidnosti ta-le velika nesreča: Veržejski lovci so preganjali po poljih zajce ter fazane. Pri odmoru sta sedela blizu skupaj Joško Seršen in njegov svak Galunder. Seršen je jedel jabolko, njegov svak Galunder je pregledoval nabito puško. Po naključju in nepredvidnosti se je nabito orožje sprožilo in strel je zašel v prsa Seršena. Ker je bil strel iz neposredne bližine, je predel Seršenu prsa, pljuča in obital v jetrih. Nesrečno zadetega so takoj po nezgodi prepeljali v bolnico v Mursko Sobotu, a mu niso mogli več pomagati. Seršen je umrl že v ponedeljek, zapuščal vdovo in dva otroka.

Ustrelil se je. V vlakcu se je ustrelil zadnjo soboto v Prekmurju službujoči, 29 let stari in oženjeni učitelj Arpad Benkovič. Benkovič je bil živčno bolan. Radi boleznega je pregovorila žena, da se je namenil v soboto z vlakom iz Prekmurja v Ljubljano k zdravniku. Bolnik se je med vožnjo skozi predor med Stanjevci in Mačkovci ustrelil ter si pognal kroglo skozi glavo.

Novice iz Konjic. Graščak na Goliču, 80letni Hertl je umrl. Rajni je bil po rodu Čeh in se je kot tak vedno držal slovenskih vrst. — Na državni cesti proti Konjicam sta trčila skupaj voznik in kolesar. V trenutku trčenja je pridrčal na kraj nesreče še avtomobil, ki je pa na srečo zdrobil samo kolesarjevo kolo, dočim je ostal biciklist nepoškodovan.

Roko so mu morali odrezati. Zagar Nace Videčnik, ki je zaposlen pri žagi kneza Windischgrätzja v Konjicah, je zašel z desno roko med žagina kolesa, ki so mu roko tako zmlela, da so mu jo morali v bolnici odrezati.

Braslovce je dobilo z novim šolskim letom prepotrebno obrtno šolo, katero obiskuje 40 učencev. To šola je ustanovljena za občini Braslovce in Polzela.

Tatovi na delu. V Zavodni pri Celju so v noči od sobote na nedeljo od 24. na 25. oktobra tatovi vlomili v pisarniške prostore zavodniške kemične tovarne. Lopovi so vlomili zaprto blagajno in odnesli iz nje približno 7 tisoč dinarjev.

Požar uničil hišo in gospodarska poslopja. Dne 21. t. m. popoldne je izbruhnil požar v Zakli pri Gomilskem. Ogenj se je oprjel lesene hiše s hlevom in treh kozolcev. Poslopja so pogorela do tal. Žrtve požara sta postali tudi ena svinja in dve kozi. Ogenj so zaneli otroci, ki so se igrali v bližini. Ob času požara je vleklet močen veter in je bila cela vas Zaklo v nevarnosti, da postane žrtve plamenov. Le neumornemu delu požarnih bramb se je zahvaliti, da se požar ni razširil.

Redka prikazen. Iz St. Petra v Savinjski dolini smo prejeli: Kako začudeno smo gledali Savinjsčani, ko je predzadnji torek brenčal preko Savinjske doline aeroplan. A še bolj začudeni smo bili, ker se je letalo spuščalo vedno nižje, dokler ni pristalo na zemljo v Trnavi pri Gomilskem. Krog letala se je kmalu zbralo veliko radovednežev, ki so gledali to redko prikazen. V letalu sta bila dva Francoza, ki sta potovala iz Pariza v Zagreb in Beograd. Ker sta zašla v meglo, nista mogla pogoditi prave smeri in radi tega sta se morala spustiti na tla. Francoza sta ostala na Gomilskem do drugega dne in nato sta odletela iz Savinjske doline proti Zagrebu.

Na debelo zapravljiv uzmovič pod ključem. Franc Zeleznik iz rogaške okolice doma, se je odtegnil vojaškemu službovanju s pobegom v Avstrijo, kjer se je potepal do 10. t. m. Ko mu je že začelo preveč presedati klatenje po tuji državi, se je vrnil po skrivnih potih preko meje pri Dravogradu v domovino. Napotil se je peš preko Slovenjgradca, Velenja, Soštanja, Celja, Vojnika, Ponikve, Smarje, Rogaske Slatine in Rogatca na Ptujsko goro, kamor je prišel dne 13. t. m. Tam se je splazil zvečer v neko gostilniško poslopje in se skril pod posteljo, odkoder je opazoval, kako sta prihajala gostilničar in njegova žena menjavati — enar za goste. Zeleznik je čakal, da sta šla zakonca spat, potem pa je pobral ključke iz mize, odprl omaro in ukradel iz nje denarnico s 23.000 dinarji vsebine, obleko in dežnik ter neopaženo odšel. Po tatvini je potoval preko Majšperka in Makol do Poljčan, od tam pa z vlakom v Celje, kjer je začel na debelo trošiti denar. Med drugim si je kupil obleko in uro, popival je v veselih družbah in se vozil po okolici. Njegovo početje je postalo kmalu sumljivo in končno je bil aretiran. Sprva je trdil, da je našel denarno listnico v Mariboru, slednjič pa je priznal vse po pravici. Pri aretaciji so našli pri njem še nekaj nad 18.000 dinarjev.

Usmrtilen roparja v vojaški obleki. V ponedeljek ob 6. uri zjutraj je bil na vojaškem streljišču pri Zagrebu ustreljen na smrt obsojeni vojak Eduard Sladovič. Služil je svoj čas v Zagrebu, odkoder je pobegnil ter se kot vojni begunec skrival po Zagorju. Dne 22. novembra 1923 je v Husanju pri Klanjcu ubil posestnika Hinka Harndta, ter s smrtno pretnjo izsilil od njegove žene 4000 dinarjev v gotovini in 3390 dinarjev v raznem blagu. Mesec dni po zločinu so orožniki zločinca prišli ter ga izročili vojaški oblasti. Prišel je pred vojaško sodišče ter bil obsojen na smrt z ustreljenjem. Vse prošnje za pomilostitev so bile odbite in preteklo soboto so Sladoviču sporočili, da bode ustreljen v ponedeljek. Zadnje ure je preživel Sladovič popolnoma mirno. Noč pred smrtjo je dobro prespal; zjutraj se je ob štirih zbudil, zajutrkoval, nato se pa skesano spovedal vojaškemu duhovniku. Nato so ga posadili v sanitetski zaprti voz in v spremstvu vojaškega duhovnika ter močne straže je bil odpeljan na morišče. Na prostoru, obdanem od oddelkov vojaštva, je bila skopana 1 meter globoka jama in v njej na enem koncu v zemljo zabiti kol. Sladoviča so postavili pred jamo ter mu prečitati obsodbo. Nato je moral vstopiti v jamo, ječar mu je privezal roki za kol in mu zavezal oči. V tem trenutku je stopilo pred jamo pet vojakov s puškami, pod poveljstvom enega častnika. Namerili so obsojencu puške v prsi in na znamenje s sabljo sprožili. Po poku salve je obviselo truplo Sladoviča mrtvo na kolu. Vojaški zdravnik je ugotovil takojšnjo smrt, ker so kroglice večinoma prebile srce. Prerezali so vezi, s katerimi je truplo viselo na kolu ter ga zagrebeli v izkopani jami. Popoldan so truplo izkopali ter ga prepeljali na pokopališče na Mirogoju.

Poskusite svojo srečo v loteriji »Katoliškega prosvetnega društva« v Sv. Petru pod Sv. gorami, katere srečke se prodajajo po 5 dinarjev, in lahko v srečnem slučaju z unjimi zadene krasne dobitke, katerih je 250 v vrednosti 50.000 dinarjev. Nad vse krasen je glavni dobitnik, ki obstoji iz novega, fino politiranega pohištva iz črešnjevega lesa in sicer: 2 postelje, 2 nočne omarice, 1 omara, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza, 5 stoli in 1 podobca. Pa tudi drugi dobitki so dragoceni: Singer šivalni stroj, bala platna, 200 litrov bizelskega vina, kladiva drv, kolo, daljnogled, zofa in stoli, 20 kg kave, vreča moke, pitan prašič, obleke za moške in ženske, svilene rute, odeje, čevlji itd. Samo ne zamudite te ugodne prilike. Še danes pišite kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami in naročite čim več srečk, kajti čim več jih kupite, tem si gurnejši ste, da zadene!

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezní slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domisljivosti, temveč le izpolnjenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa-pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa-pomado za lase, Elsa mila zdravja in lepote, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnem vonju, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa mil se dobi 5 vrst: Elsa lilijino mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko, ter mlo za brtje. Za polzkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 din.; 5 mil za 52 din. že z zavojnico in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Zena in mož, veliko in malo se veseli s tisoč krasnimi stvarmi, ki se najdejo v že v pregovor došli velikem ilustrovanem Suttnerjevem ceniku. Na njem se nobeno oko tako brž ne napase! Tu se nahajajo ure, dragulji, žepni nožčki, škarje, doze, kresila, godala, razne potrebščine kot kape, naramnice in velika množina različnih praktičnih predmetov, po vsaki ceni. Suttnerjev katalog je res veselje v hiši in naši čitatelji ga dobijo zastoj, ako ga naročijo od svetovne razpošiljalnice H. Kuttner v Ljubljani št. 992.

Ce je hladno, vsak misli na zimo, treba se je preskrbeti s tem in onim, pa po možnosti z malim denarjem do-
sti in dobro kupiti. Kdor si pa hoče z malim denarjem do-
sti nabaviti, mora ceno kupiti. To bi pa prav gotovo vsaki rad, zato bomo kar povedali vir za cenen nakup raznega sukna, volne, odej, konjskih koc, barhentov, platna, klo-
bukov, perila, samoveznic, nogavic itd. itd. Franc Mastek, Maribor, Glavni trg 16. Kadar se mudite v svrhu nakupa v Mariboru, naj nikdo ne pozabi obiskati te trdnice!

Izdatnost, obilne pene, neškodljivost napram tkaninam in nizka cena so vrline priznanega mila »Gazela.«

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 18. t. m. je bilo pri nas grozno veselo. Vršila se je vinska trgatve v korist naših ubogih invalidov. Ker so usmiljeni sosede vedno imeli so-
čutje do invalidov, so tudi ta dan prišli obiskat siromake in da bi se invalidi še bolj zavedali svoje neusmiljene usode, so sosede pripeljali seboj svoje zdrave hčerke, ki so bile na plesu jako poskočne, vendar tako hudo ne, da bi si bila katera nogo zlomila. Ne ve se pa, če se ni kateri tisti dan razbilo srce. Silno, strašno, hudo veselo je bilo tisto noč, in še drugo jutro. Pravijo, da so naši invalidi dosegli skoro popolno žepno zdravje, ker se je našlo namreč precej usmiljenih sosedov. Zares, kako trdosrčen bi pač bil tisti, ki bi ga ne ganila bridka usoda naših invalidov! S pritiskanjem na knofe in strune si morajo služiti svoj grenak kruh! Zadnji čas je, da podregamo belgrajskega Miklavža, naj kmalu uredi invalidsko vprašanje, ker drugače se zna zgodi, da se bo invalidska bolezen pri nas preveč razširila in kdo bo odgovoren potem za vse posledice invalidskih prireditvev? —ot.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Vsakega poštenega župljana je z velikim zadovoljstvom razveselilo imenovanje preč. g. kaplana pri Sv. Benediktu Janeza Oblaka župnikom naše lepe župnije. Saj nam je imenovani gospod še v prav dobrem spominu izza prejšnjih let njegovega službovanja pri nas. Ne slišiš drugega, kakor: To je prav!

Kebli. Dne 17. t. m. je nenadoma ugrabila neizprosna smrt blago nam mater in gospodinjko Marijo Capl, rojeno Fridrih.

Sv. Rupert v Slov. gor. Pri nas je stopil na lastno prošnjo v pokoj g. nadučitelj Srečko Škrjanec. Naša dolžnost je, da se g. nadučitelju javno zahvalimo za njegovo 43letno plodono delovanje med nami. Večina sedanjih gospodarjev in gospodinj so bili njegovi učenci in učenke in vsak se rad pohvali, češ, mene so učili g. Škrjanec. O, kako so bili dobri in kako smo jih radi imeli otroci! Zato pa ni čuda, da se sedaj, ko je šel v pokoj, povsod sliši med ljudmi: »Skoda za g. nadučitelja Škrjanca! In po pravici! G. nadučitelj je mirnega in tihega značaja. Premišlji vsako besedo petkrat, predno jo izgovori, dobro se zavedajoč besed pesnika Aškerc: »Kdor veliko in mnogo govori, globoko ne misli, izkušnja uči.« Njegovo geslo pa je: Vsak naj pometa pred svojim pragom, bo pa živel v miru in ljubezni med ljudmi. Njega nikdo ni videl kdaj v kaki gostilni pozno v noč popivati in dasi je včasih tudi vesel in šaliv, iz njegovih ust se nikdo ni slišal kake nespodobne besede. Lep zgled ne samo mladini, ampak tudi marsikateremu izobražencu. G. nadučitelj je bil vedno vzor-učitelj, v šoli in izven šole. Bog nam daj še mnogo takih! Njegovi učenci ga bodo ohranili v hvaležnem spominu. Vsi drugi mu pa kličemo: Ljubi Bog naj ga živi in ohrani še mnogo let veselega, čilega in zdravega! Živijo! — Hvaležni Rupčan.

Ljutomer. Pameten človek skrbi tudi za bodočnost. Zima se bliža in najbrž ne bo milal Marsikoga skrb, kje dobiti obleko, moko, drva. Prijatelj, te skrbi se lahko rešiš! Ne bo ti treba šteti tisočakov, samo par dinarjev žrtvuj, pa se lahko vse skrbi rešiš. »Smenta, tega pa ne razumem!« bo marsikdo neverjetno skimal z glavo. »Za par dinarjev obleko, moko, pa še drva, to ni mogoče!« Pa je mogoče, prijatelj! Kamo par srečk efektne loterije Katoliškega doma v Ljutomeru ti je treba kupiti, pa lahko dobiš blago za celo moško ali žensko obleko, pa še sežen drva. In če si še posebno agilen, prevzami v razporedajo srečke naše efektne loterije in zaslužiš 10% provizije. Sreča te kliče, vabi, ne naženi je, ampak vzemi v roke dopisnico in naroči si par srečk! Stane samo 5 dinarjev 1 komad.

Razbor pri Slovenjgradcu. Pri nas je umrl dne 17. t. m. najstarejši mož naše fars Peter Glašenčnik, p. d.: stari Zepečnik, star 83 let. Rajni je bil vedno mirnega in poštenega obnašanja, delaven, pa tudi globokoveren katoličan. Lep zgled je bil vsakemu kristjani, ker je redno vsako nedeljo prihajal k službi božji, pri čemur ga ni oviral niti oneg, ki ga pri nas včasih veliko zapade. Bil je zvest prietaš Kmetijske zveze. Z vsakim prijazen in dobrega srca. V njegovih hiši ni bilo najti slabega berila, zato pa je imel smiraj veliko dobrih knjig in časopisov, pač sta tudi njegova dva sina dobro vzgojena in vneta pristaša SLS. Celi družini, zlasti pa sinoma, izrekamo tem potom naše odkrito sožalje, rajnemu pa daj ljubi Bog večni mir!

Sv. Krištof pri Laskem. Vsi občani in neobčani smo vedeli in večina občinskega odbora je sklenila, da ima naš g. župan v občini letno 1000 dinarjev plače. Samostojni demokratje, takozvane napredne sile pa so trdile, da je župansko mesto častno in zato lahko brezplačno. Ko pa so ti prešmentani »klerikalci« v nedeljo, dne 22. t. m., občinsko blagajno zopet v roke vzeli, je Vaš dopisnik na svoje oči zapazil, da je v blagajniškem dnevniku napisano: Pod tekočo št. 61 z dne 10. 4. 1925: gerentu občine komisijski stroški za pot v Ljubljano 217 din.; dne 22. 4. gerentu občine komisijski stroški pri ogledovanju cest 507 din.; dne 7. 5. gerentu občine komisijski stroški 196.50 din.; dne 25. 5. gerentu občine za komisijske stroške 425.50 din.; dne 29. 5. gerentu občine za komisijske stroške 154.50 din.; dne 24. 6. gerentu občine komisijski stroški 196.50 din. Ta čas je bil gerent laški poštar gosp. Ivan Slavec. »Domovina« pa je pisala: Bog nam ohrani gerenta še mnogo let!

Sv. Lenart nad Laškim. V nedeljo po Vseh Svetnikih se obhaja tukaj šentlenartska nedelja, god farnega patrona. Od blizu in daleč pride k nam to nedeljo vsikdar mnogo ljudi, da se pripravijo na sv. Lenarta za zdravje pri ljudeh in pri živini. Letos pride sv. Lenarta proslavljati ml. g. stolni kanonik Franc Časl, bivši tukajšnji mnogoletni dušni pastir. Iskreno povabljeni torej vsi častilci sv. Lenarta od blizu in daleč!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Poročajo nam o velikanskem zanimanju za loterijo Katoliškega prosvetnega društva, ki obsega krasne dobitke v vrednosti 50.000 dinarjev, in kje se zadene s srečkami, ki stanejo samo 5 dinarjev. Vse hoče imeti srečke te loterije, vse tekmuje, da jih čim več kupi. Sam glavni dobitke je vreden 10.000 dinarjev. Zato Vas opozarjamo na to loterijo in prosimo, da si ogledate notico z označbo dobitkov med »Novicami« — »Pokusite svojo srečo« v današnjem »Gospodarju«. Žrebanje bo že dne 8. decembra t. l. Čas je kratek!

Gospodarstvo.

DAVEK OD ZASLUŽKA TELESNIH DELAVCEV.

Ker zadeva ta davek najširše sloje ljudstva, je pač potrebno da se seznanijo vsi prizadeti vsaj z najvažnejšimi določili navodila za odmerjanje in pobiranje davka, ki jih je izdala generalna direkcija neposrednih davkov.

Kdo je dolžan plačevati ta davek?

Vsi telesni delavci (delavke) ne glede na značaj posla, katerega opravljajo, ako prejmejo zaslužek od privatnih oseb ali naprav, plačajo izza dne 1. aprila 1925 od vsakih 100 dinarjev zaslužka 3.30 din. davka in pribitkov.

Kdo je davka oproščen?

Vsi delavci izpod 18 let in nad 65 let starosti brez obzira na višino zaslužka in delavci od 18 do 65 let starosti, ako ne presegajo njih letni zaslužek 5000 dinarjev.

Kdo se smatra za telesnega delavca?

1. Hišna služničad (hlapci, dekle, kuharice, sobarice, dojljice, kočijaži itd.).
2. Kmetijski dninarji; izvzeti so le sezonski kmetijski delavci-dninarji.
3. Dninarji po mestih in trgih (nosarji, težaki, žagarji, čistilci itd.).
4. Delavci vseh rokodelskih obrtov (pekovski, mesarski, mizarjski, čevljarjski itd.).
5. Delavci trgovskih obratov in podjetij (trgovski pomočniki in vajenci, vse osebe v hotelih, gostilnah, kavarnah, bioskopih itd.).
6. Delavci v vseh privatnih obratovalnicah in podjetjih, ki opravljajo pretežno fizična dela (tipografski, litografski, fotografski, mlinarski, lesnoindustrijski, opekarski itd.).
7. Tvorčni delavci.
8. Delavci v gradbenih podjetjih, ako ne delajo v akordu.
9. Delavci transportnih podjetij (špeditski pomočniki in vajenci, vozniki, skladiščniki itd.).

Kaj je zaslužek?

Prejemki v gotovini in vrednost prejemkov v naravi (prosto stanovanje, prosta hrana itd.). Vrednost proste hrane se ceni od 240 do 480 din. mesečno, vrednost prostega stanovanja pa 60 do 120 din. mesečno.

Prijava zaslužka.

A) Delavci, ki opravljajo delo samostojno, ki torej niso v službi, kakor žagarji, dninarji, postreščeki itd., morajo sami vložiti davčno prijavo (kolekovano s 5 dinarji) o zaslužku. Za davčno leto 1925 morajo prijaviti davčnemu okrajnemu oblastvu do 15. novembra 1925 zaslužek, ki ga dosežejo v času od 1. aprila do 31. decembra 1925.

Te prijave se predložijo v oceno cenilni komisiji za dohodnino. Po oceni se jim predpiše davek, ki se plačuje, kakor vsi drugi davki vsake tri mesece po eno četrtno letnega zneska.

B) Od delavcev, ki so v službi večjih podjetij (gradbenih, industrijskih, tvorniških, hotelirskih, restavracijskih, trgovskih »na debelo« ali »na debelo in drobno«) izračuna in pobira davek delodajalec sam ob izplačilu zaslužka.

Delodajalec mora takoj po preteku vsakega meseca vpisati v predpisani seznam pod tekočimi številkami ime in priimek vsakega delavca, stalno bivališče, dnevni zaslužek, za kateri čas je zaslužek izplačan, svoto dotičnemu delavcu izplačanega zaslužka in odtegnjeni 3.30% davek. Ta seznam predloži delodajalec v dveh izvodi davčnemu uradu, ki je pristojen na kraj obratovališča, in plača svoto, ki jo je vsem v seznamu razvidnem delavcem odtegnil. Davčni urad potrdi prejem na enem izvodu, ki ga vrne delodajalcu.

Za davčno leto 1925 se mora odtegniti davek za čas od 1. aprila do 31. oktobra 1925 ter plačati do 15. novembra 1925 pri davčnem uradu, potem pa vsaki mesec.

C) Vsi drugi delodajalci (zasebniki, ki imajo služničad, obrtniki in trgovci, ki ne spadajo pod B) navedene, in imajo pomočnike, vajence, služničad) morajo prijaviti zaslužek njih nastavljenecv pristojnemu davčnemu oblastvu s posebno prijavo, ki se mora kolekovati s 5 dinarji.

Zaslužek od 1. aprila do 31. decembra 1925 se mora prijaviti do 15. novembra 1925.

Davek odmeri davčno oblastvo in se bo moral tekoj plačati. V letu 1926 se bo plačeval ta davek vsake tri mesece po eno četrtno letnega zneska.

Tiskovine za prijavo uslužbencev pod C) se dobijo pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru proti povrnitvi založnih stroškov.

Kakor je torej iz zgornjega razvidno, izračunavajo in plačujejo davek delodajalci pod B) mesečno s posebnim seznamom v dveh izvodi pri davčnih uradih, delodajalci pod C) pa prijavljajo zaslužek pri davčnem oblastvu enkrat na leto in plačujejo davek pri davčnih uradih vsake tri mesece. Ako bi pa delodajalci pod C) želeli izračunavati in plačevati davek mesečno, kakor oni pod B), je potrebno samo, da prijavijo to željo davčnemu oblastvu. V istem letu se potem ne more več menjati način plačila.

Društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru je priredilo po preobratu svojo prvo in zadnjo razstavo naše domačegrudne (štajersko-zagorske) kure v prav skromnem obsegu meseca oktobra leta 1920. Merodajni činitelji in občinstvo, ki so si tedaj ogledali razstavljenе peteline in kokoši rujave, grahaste in bele barve v priprostitih lesenih krabnikih postavljenih po tleh vrtno verande pri Gamburnu v Mariboru, so se prav pohvalno izrazili o lepoti živali. Pa tudi razstavljalci sami, izključno kmetjski posestniki — so bili z uspehom precej zadovoljni. Okrajni zastop mariborski je namreč nakazal tukajšnji kmetijski podružnici, v katere področju se je vršila razstava, znesek 1000 K v svrhu obdarovanja marljivih perutninarjev in perutninaric. Od onega časa dalje pa se — kakor že omenjeno — ni vršila nobena taka razstava niti v Mariboru, niti kje drugje v Sloveniji. Društvo bo priredilo torej po preteku dolgih pet let zopet razstavo, letos pa v nekoliko širšem obsegu in z ličnejšo opremo v vrtnem paviljonu Narodnega doma mariborskega, in sicer dne 14. in 15. novembra. Namen te razstave je: 1. Dobiti pregled v kakovosti perutnine in o doslej doseženem uspehu v njeni reji. 2. Primerno nagraditi marljive perutninarje in perutninarice ter jih na ta način navdušiti za nadaljnjo umno rejo. 3. Pokazati onim gospodarjem in gospodinjam, ki še ne poznajo omenjene kure, njene posebne vrline. 4. Vzбудiti zanimanje za to panogo domače živinoreje tudi v središolske miadine. 5. Nabaviti po potrebi peteline in ko-

koške za vzrejevalne dvorce in 6. določiti smernice za širjenje te pasme. Razstava bo združena s sejmom za plemensko perutnino omenjene pasme. Prvotni načrt, da se priredi razstava za območje cele mariborske oblasti, se je moral opustiti vsled pilih denarnih sredstev, zato je prireditelj zamiljena le za mesto Maribor z okolico kot dosežanje rejsko središče. Prijave sprejema društvo do 12. novembra t. l. Pripomenjeno bodi še, da se iz navedenega razloga ne bodo mogli vpoštevati pri obdarovanju oni perutninarji, ki so bili deležni letos že priznanja na katerikoli drugi razstavi.

Mariborski trg dne 24. oktobra 1925. To pot je prišlo že 52 slaninarjev na trg, ki so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 15 do 20 din., teletino po 17.50 do 20 din., svinjino po 20 do 22 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 28 do 40 din., gnat po 40 do 50 din., drob po 7 do 15 din. 1 kg. — Perutnine je bilo okoli 800 komadov. Cene, ki so malo padle, so bile velikim piščancem 20 do 70 din. par, kokošem 30 do 60 din., gosem, racam in puranom 50 do 100 din., domačim zajcem 8 do 50 din., kanarčkom 35 do 100 din., grlicam 35 do 37 din. komad, 1 kozličku 120 din. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetke: Bilo je 150 vozov na trgu, tako da je bila tudi Strossmajerjeva ulica napolnjena z vozovi. Cene so bile krompirju 3.50 do 5 din. za mernik (7 in pol kg), oziroma 1.25 do 1.75 din. kg, solati 1 do 2 din. kg, glavni solati in endiviji 50 para do 2 din., ohrovu 0.50 do 2 din., kumarcem 0.50 do 2 din., buči 1 do 3 din., pesi 0.25 do 1 din., korenju 0.25 do 1 din., karfijolu 2 do 10 din. komad, zeljnatim glavam 0.50 do 2 din. komad, čebuli 1.25 do 5 din., česnu 3 do 6 din., venec, kislemu zelju 3 din., kislji repi 2 din., fižolu 2 do 4 din., paradiznikom 1.50 do 2.50, ovčjemu siru 20 din., trapistovskemu siru 25 din., maslu 40 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 60 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., smetani 12 do 14 din., maslinemu olju 30 do 48 din., bučnemu olju 26 do 32 din. liter, jajcam 1.50 do 2 din. komad, sirčku 1 do 8 din. hlebeček. — Sadja je vldjub velikemu izvažanju mnogo na trgu. Cene so bile jabolkom 2 do 5 din., hruškam 3 do 10 dni., breskvam 4 do 10 din., grozdju 4 do 12 din., kostanjem 5 din. kg, pečenim kostanjem 6 din. liter, limonam 1 do 1.75 din. komad, figam 6 do 8 din. venec, kokosovim orehom 15 din. komad. — Cvetlice so se pocenile, odkar je podjetje Džamonija otvorilo prodajalno v Slovenski ulici, kjer se dobijo vsaki dan sveže rezane cvetlice. Cene so bile 1 do 7 din., z lonci vred 7 do 50 din. komad. — Lončena in lesena roba po 0.50 do 1.60 din., leseni ročni vozovi 100 do 200 din., brezove metle 2 do 5 din. komad. Koruzna slama 25 do 30 din. vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 21. oktobra, ko kmetje pripeljali 3 vozove sena, 1 voz otave in 2 voze slame, v soboto, dne 24. oktobra, pa 4 vozove sena na trg. Cene so bile senu 50 do 67.50 din. otavi 60 din., slami pa 37.50 din. za 100 kg. V soboto, dne 24. t. m., so kmetje pripeljali še nadaljnih 10 vozov v mesto, katere so pa peljali takoj naročilec, kateri so ga plačali po 50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignalo se je na sejem dne 27. t. m.: 11 konj, 10 bikov, 162 volov, 490 krav in 11 telet, skupaj 684 komadov. Povprečne cene za različne živalske sorte so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 10 din., poldebili voli od 7.50 do 8.25 din., plemenski voli od 6.50 do 7 din., biki za klanje od 6.50 do 8 din., glavne krave debele od 8.50 do 9.50 din., plemenske krave od 5.75 do 8 din., krave za klobasarje od 3.75 do 5.50 din., molzne krave od 4.75 do 6.25 din., breje krave od 4.75 do 6.25 din., mlada živina od 6 do 9 din. Prodalo se je 317 glav, od tega za izvoz 28 komadov v Avstrijo.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 23. t. m. se je pripeljalo 270 svinj, 1 ovca, 2 kozi, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 150 din., 7—9 tednov stari 180 do 225 din., 3—4 mesece stari 280 do 320 din., 5—7 tednov stari 350 do 480 din., 8—10 mesecev stari 520 do 680 din., 1 leto stari 1000 do 1100 din., 1 kg žive teže 11 do 12.50 din., 1 kg mrtev teže 15 do 18 din., ovca komad 200 din. Prodalo se je 187 svinj in 1 ovca.

Mesne cene v Mariboru. Meso od volov, bikov, krav in telet od 10 do 19 din.; teleče meso od 12.50 do 20 din.; svinjsko meso sveže od 12.50 do 27.50 za 1 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55.50 do 56 din., angleški funt 273 do 275 din., italijanska lira 2.24 do 2.26 din., francoski frank 2.35 do 2.39 din., švicarski frank 10.86 do 10.94 din., čehoslovaška krona 1.65 do 1.68 din., avstrijski šiling 7.90 do 8 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.19 centimov.

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje naj-lepšo zlatnino in srebrnino, ure, verižice, prstanne uhane, zapestnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarije, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker vam se nepovarno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne trdnice H. Suttner v Ljubljani št. 992.